

Genomineerde gedichten Twents Kleinkunstfestival

Ootmarsum, 2 juli 2017

Schrijver: **Daniëlle Overweg**

Daniëlle Overweg woont sinds 8 jaar in Almelo en daarvoor 8 jaar in Alberta, Canada. Ze werd geboren in Daarle en vertrok vanuit dit dorp in 2000 met haar gezin naar Canada. Haar dialect is dat van Daarle op de grens van Twente en Salland. Ze leerde het van haar ouders en opa en oma.

Na een dag te hebben gewerkt op de Internationale school Twente met als voertaal het Engels en Nederlands vindt ze het heerlijk om over te stappen naar het Twents. Dat zijn haar roots/wortels, waarbij emoties naar boven komen. "Mchtig prachtig", aldus Daniëlle Overweg.

Ze noemt het super als ook andere mensen kunnen genieten van haar gedichten. Die deelt ze nu alleen nog met vrienden en familie .Graag wil ze er meer mee doen en misschien komt na het optreden op het Twents Kleinkunst Festival de bal aan het rollen. Ze is trots dat ze hier staat.

N' Bettie n' Apatn

Snoem,

Kiek'n

Gloep'n

De Duutsers noem' uh poep'n.

Nah nieuwskierig kon uh ween,

Had altied alles eerder as n' ander u-seen.

Verhaal'n over vrogger veteln det deur uh graag,

Of't allemoale woar was bleef n' vroag.

En at uh oe nie ken' den vreug wah,

Woar bin ie d'r iene vah?

Wark'n deur u nie so hat,

Liever gloep'n uh en zeh' " T'is toch wat."

Mangs dan ha'j m'r dr in iene moal stoan,

Wat uh dan precies wohl, doar koj allinig moar noar roan.

N' bettie n' apatn det was't toch weh,

Mar ach, hij kwaamp en gunk so n'e moal weer hen.

In't dorp wussn' wie nie better, hij heur'n d'r bie,

Soms kwaamp uh bie oe en soms kwaamp uh bie mie.

Verleng uhm n' proatie, of uhm wat nejs te deel'n

Snoem'

Kiekn'

Gloepn'

At uh kwaamp dan hoem ie oeh nie te veveln.

Schrijver: **Fred van de Ven**

Fred van de Ven is geboren (1949) en getogen in Hengelo. Zijn ouders komen uit Noord Holland. Hij noemt zich de tweede generatie gastarbeider.

Het dialect van Fred is niet typisch Hengeloos, maar een verzameling van meerdere Twentse plaatsen, waar hij heeft gewoond.

Twents is voor Fred een klankrijke compacte taal die zich goed leent om in te zingen. Vanaf zijn 16^e jaar schrijft hij liedjes en gedichten in het ABN en Twents, die hij uitvoert met Trio en de zanggroep Sansan.

Hij was van 2008 tot 2010 stadsdichter van Hengelo en maakte toen ook enkele Twentse gedichten.

Vortkominis

Woar bint de blaarn van n letstn hearfs?

Woar is n snee van t veurige joar?

Woar bint de troane van gisteroavnd?

Haandn hebt mij vastpakt,

mer hoo hebt ze an-eveuld?

Oogn hebt mij anzeen,

mer hoo hebt ze ekekn?

En as ik altied good had luusterd

Wus ik dan dee leve weurde nog

wel mij dootieds too bint fluusterd?

Of hangt dee nog woareargns,

mangs woareargns nog in de loch?

Schrijver: **Henk Hooijer**

Henk Hooijer woont in Zwartsluis, maar is daar niet geboren. Zijn wieg stond in de buurt van het Drentse Hoogeveen. De taal die hij spreekt en schrijft is het Zuid-Drentse dialect. Dat is volgens hem bijna het zelfde als de taal die in Zwartsluis wordt gesproken.

Henk Hooijer schrijft in het plat omdat hij zich daar veel comfortabeler bij voelt dan het Nederlands. *“Ik praote ook allent maar ABN as ‘t niet aans kan”*, aldus Henk.

Hij treedt op voor kleine groepen met zang, gedichten, verhalen en columns en is voorzitter van de Oaveriesselse Schrieverskring.

De ambtenaar

Een ambtenaar uut Appelscha,

Hold d’r een vrumd idee op na.

Mit geld uut de gemeentekas,

Giet hij naor vrouwgies achter ’t glas.

Da’s gien probleem vindt hij, hij steld.

Het blef gewoon gemeenschapsgeld.

Schrijver: **Dick Schlüter**

Dick Schlüter woont in Enschede en is geboren in Almelo. Hij spreekt dan ook het stadsplat van Almelo. Hij noemt het dialect zijn moderspraak, zeg maar de taal waarmee hij is opgegroeid en vanaf zijn jongste jaren heeft gesproken en om zich heen hoorde.

Dick schrijft en publiceert regelmatig gedichten en korte verhalen in het Twents. Onder andere in 'n Bodbrief en hij draagt ook regelmatig voor bij gelegenheden.

Dick Schlüter is historicus en was voorheen onder meer directeur van de musea Natura Docet in Denekamp en Airborne in Oosterbeek. Ook was hij enkele jaren geleden dichter van de provincie Overijssel.

n Geveul

Bliej, grote bliedschop!

n Geveul wa'k as snotjong kreeg
doo grobmoo mij met niejjoarwinn
gin dubbelke mar n kwartje deu.

Bliej, grote bliedschop!

n Geveul wa'k as opschötteling kreeg
doo Gerdien wal met mij met wol,
brommers kiekn in nen duustere steeg.

Bliej, grote bliedschop!

n Geveul wa'k as keerl kreeg
Doo t duufke wa bie n doffer
oonder een dekber wol hoezeern.

Bliej, grote bliedschop!

A'k der nog ene sprek den t hef
oaver dee sproak woar ik ok van weet!
t Lik dan efkes of de tied nich vort geet.

Schrijver: **Gerrit Rensink**

Gerrit Rensink kan helaas niet aanwezig zijn in verband met familieverplichtingen. Hij is vanmiddag vertegenwoordigd door Ben van den Berg, een goede kameraad van hem, die zijn gedicht zal voorlezen.

Gerrit Rensink –ook bekend als Wossengait en waarschijnlijk een verwijzing naar zijn slagersbestaan- is geboren in Borne en heeft daar 56 jaar gewoond. Momenteel woont hij sinds 2 jaar op Twickel in Ambt Delden en schrijft regelmatig in het plat, 't Boorns plat.

Gerrit Rensink maakt liedjes voor de "Boornse Noabers" die hij zingt met zijn vrouw en treedt op met eigen sketches en muziek op allerlei plekken, zoals vrouwenverenigingen, buurthuizen, verzorgingshuizen en in het theater van Borne.

Hij doet graag mee aan dichtwedstrijden en eindigde twee keer bij de beste tien van "de Willem Wilmink dichtwedstrijd" in Almelo met een Twents gedicht. Één van zijn gedichten is uitgekozen om een half jaar op één van de terrasschermen van het Wilminkplein in Enschede te staan.

Bij voordrachten wisselt hij eigen werk af met dat van anderen maar wel: *aait in 't plat*.

Kerstdiner.

Gloepens gleunig daampt de tuffel.
De toafel met mooi etgerei
wocht op het anvalln van de leu
dee noe van achter pet en gevoalen haan'
deankt an kommend ritueel.

Troag kauwend op veurbieje herinneringen
en te dik 'e sneedn rollade,
proatend oawer koo en kälkfes
hopt ze dat het etten better smaakt
en lechter verteerbaar is.

Schrijver: **Martin Peters**

Martin Peters woont zijn leven lang al in Enschede. Hij schrijft in het plat als het zo uitkomt en gebruikt woorden die spontaan bij het schrijven bij hem opkomen. Of het allemaal goed Twents is maakt voor hem niet. Als het maar leuk is.

Martin Peters vindt dat je in het dialect veel beter iets tot uitdrukking kunt laten komen dan in het Nederlands. Hij heeft voor de Kreenk vuur de Twentse Sproak enkele verhalen geschreven en viel daarbij ook een keer in de prijzen.

In zijn vrije tijd verzorgt Martin Peters al meer dan vijftig jaar voor FC Twente allerlei zaken op het gebied van communicatie waaronder het bijhouden van de statistieken.

Het motto van Martin Peters: *“de Twentse sproak mut behalden blieven. Doar mut alleman zich stark vuur maken!”*

STINKERIE

'n Boer'n jong dee harre geerne
'n Boer'n dochter as ziene deerne
De dienstmaagd van de pastorie
Dee was, zee de pastoor, nog vrie
Ie kunt heur krieg'n en ôk trouw'n
Mo'j mie 'n vore mest de tuin in douwen
't Boer'n jong maakt dat terechte
Gung too met de deerne in de echte
Noa 'n tiedke heur'n de pastore geerne
“Hoo geet 't oe met miene deerne?”
't Boer'n jong zee met 'n zoer gezicht
't Is nogal een lastig wicht
Veur 'n vore mest heb ie heur mie doan
Meer veur enen köttel loat ik heur wier goan.

Schrijver: **Riek van der Wulp**

Riek is vanmiddag helaas verhinderd, omdat ze herstellende is van een oogoperatie. Haar gedicht wordt voorgedragen door Henk Hooijer.

Riek van der Wulp is net voor de oorlog geboren in Genemuiden oftewel *Gellemuun* en daar opgegroeid. Intussen woont ze al 51 jaar in het Gelderse Heerde, maar is de taal en cultuur van Genemuiden altijd trouw gebleven. Haar gedicht is dan ook geschreven in dit dialect.

Riek van der Wulp is lid van de plaatselijke taalkring en sinds de oprichting van de 'Skrieversbond Overijssel'. Vanaf de jaren 80 is Riek medewerker van het dialectwerkverband van de IJsselacademie.

Reik schrijft alleen maar in de streektaal, omdat deze veel meer zeggingskracht heeft dan het Nederlands. Daarnaast is het belangrijk dat een stuk cultuurgoesd wordt doorgegeven aan het nageslacht.

Riek van der Wulp spreekt, schrijft in het dialect van de Kop van Overijssel, vertaalt psalmen, gezangen en bijbeldelen en geeft voordrachten door het hele land. Ze doet vaak mee aan wedstrijden en valt daarbij ook regelmatig in de prijzen. Inmiddels zijn er drie boeken van haar verschenen. Riek van der Wulp is redactielid van het digitale tijdschrift "Van over de Iessel".

Verloot mi-j niet

Verloot mi-j niet

as ek

verdrietig,

wat stuun en stuur bi-j oe kom vroagen.

Ek bin van slag,

verkramp,

verkneuterd,

't bin prakkesoasies die mi-j ploagen.

Verloot mi-j niet

as ek

verbitterd,

de veurbestemde wæg verlieze.

Verangewierd,

verwærd,

ontgoocheld,

verbliend 't verkierde pad dan kieze.

Verloot mi-j niet
as ek
dan doodmuu,
de zörgen van de nacht loat komen.
Niet weerber bin,
verdwaeld,
verinderd,
niet wæg kan vluchten in mien dromen.

Verloot mi-j niet
as ek
doldrieste,
de vremde, værre væerten zuke.

Verbowwereerd
mi-jzelf
verloochne,
de wereld um mi-j én vervluke.

Verloot mi-j niet
as ek
ies stok'old,
mien ellenlange leven peile.

Stoa mi-j dan alf,
stut mi-j
en stuunt mi-j.

Da'k niet in eingnbeklag verzeile.

Schrijver: **Diny Groothalle**

Diny Groothalle woont in Den Ham en schrijft in de streektaal van Salland. Uit liefhebberij schrijft ze zowel in het Sallands als het Nederlands.

Het schrijven in het dialect heeft ze ontdekt in 2004 na een oproep in de krant door de Hellendoornse stichting Johanna van Buren –ook in Twente een zeer bekende dichteres- voor een gedichtenwedstrijd.

Sindsdien vindt Diny Groothalle schrijven in dialect en Nederlands leuk en het is volgens haar nog een hele kunst om dezelfde beleving in beide talen op papier te krijgen.

Diny praat, schrijft en denkt in het plat. Af en toe draagt ze voor uit haar eigen *klean beukie Cadans* met gedichten, tweetalig in het Sallands en het Nederlands.

Spraakverwarring

Wat een student uut Amsterdam
in 'n trein noar Twente oaverkwam
onderweg noar Enschede
met as reisdoel de UT:

In de coupé woarin hij zat
zaten drie deernties, heel tralat
ziej waarn bepaald niet stille,
onmeunig völle wille

't Gesprek ging oaver 'n spiekerboks
det haddn ze e'zeen op zender Fox
in hele gave kleuren
gebleekt en ok met scheuren

Dat lijkt mij toch vrij uniek
dach de student Geluudstechniek
een speakerbox in kleuren
gebleekt en ook met scheuren

Tot hear grote alderatie
vreug hij de deerns um informatie
zo kan 't in 't laand van Brommers Kieken
qua taal ineens op Babel lieken

Schrijver: **Bennie Sieverink**

Bennie Sieverink woont in Hengelo en schrijft in 't *Hassels*, waarmee hij is opgegroeid. Hij schrijft in het dialect om juist afstand te nemen van het Nederlands. Schrijven in een andere taal is voor hem een echte breuk en houdt hem in zijn schrijfwerk fris.

Hij schrijft gedichten in het Nederlands en is bekend van zijn Twentstalige columns in de Roskam. Die columns vond hij een waar avontuur, omdat verhalen schrijven voor hem een spaarzaamheid is en gedichten meer op zijn weg liggen, ook in het dialect.

Hij noemt zichzelf "*nen gemankeerden leedjesschriever*". Niet dat hij daaronder gebukt gaat. Bennie Sieverink vindt het een plezierige uitdaging om zich aan een liedtekst te wagen "*Tweantse kleankunst is wal an miej besteed*", aldus Bennie Sieverink

Börger op 'n boer

De Boerderij, vakblad voor de agrariër

ik har der nog nooit van heurd.

Totdat mien kameröadje gölden

'ma, het wc-papier is op'.

Het bescheed vanoet de kökken

'ok gen Boerderijs meer?'.

Schrijver: **Diny Izaks**

Diny Izaks is geboren en getogen in Markelo en schrijft in het dialect van dit dorp. Zij is altijd veel bezig geweest met schrijven van verhaaltjes, gedichten en toneelstukjes door haar werk in het basisonderwijs in *Maarkel en Depen*.

Hierna is zij via cursussen schrijven voor je plezier en schrijverswerkplaats op zoek gegaan naar waarover ze wilde schrijven. Dat werd haar kindertijd op het platteland

Diny Izaks merkte al snel dat in het Twents beelden beter tot hun recht komen en schrijft nu een gedichtenbundel in het Twents om aan de jeugd haar herinneringen aan het platteland door te geven en voor het behoud van de Twentse taal. Bij ieder gedicht maakt ze een aquarel. Op 23 september – dan wordt ze zeventig- hoopt ze de bundel met 35 schrijfsels en aquarellen onder de titel “*Kuiern*” uit te geven.

Diny Izaks schrijft ook historische verhalen over Twente , zoals over "Witte Wieve", "Derk met de beer" en "Smokkelen bij Herberg de Poth.

Zeek

op ne morn bie j 't opstoan
bin 'k neet good op 'n droad
veul mie sloerig in 'n rakkerd
dreaierig in de hoed
bin niks te passe

't dreijt mij vuur de oog'n
't löp mij der hemoals duur
kriege gin hap noar binnen
goa oaver 'n nekken
mörre spiej'n
oaver ledder en plaank'n
bin zo slap as ne wasseldook
'k heb ut der kats an

weej wa'k doo
kroepe wier in 't nöös
blieve van vumdag liggen
zee van nomdag wa wier
dreij mij nog 'n moal umme

veule mij gelieke better

Schrijver: **Fred van de Ven**

Fred van de Ven stond vanmiddag al eerder op het podium met de voordracht van zijn gedicht Vortkomnis. Hij stuurde twee gedichten in voor de wedstrijd. Beide werden door de jury geselecteerd voor de beste elf gedichten.

Tweants etn.

“Wat wi’j? Wat wo’j?”, vreug n ober:

“Buulkesbrood of balkenbriej,
humkessoep met selderie,
luiewievenstoet en proemnsap,
àjrbòttr of làmmerkespap,
pork in n buul of hakkerdekrik,
pannkookn met spek, doemndik,
brùedrkes, balgploagrs of gleunige tuffeln
met good wat zoalt en pepper, dus nich an snuffeln,
duurpot moos, de roepn doot wie’j dr of,
dee smiet wie’j aait bie de noabers in n hof,
hang-oet-t-gat of slinger-um-n-snoetn
en kuiernat um t of te sloetn.

Wat wi’j? Wat wo’j?”

“Doot miej mer ... eh... t mildnste”

Noa t etn vreug e: “He’j genog had?”

“Boo, joa, zat, mer k môt zeggn,
k heb wal s lekkerder etn doan en dat he’k”

“Joa, dat kan wa wean”, zeg e, “mer hier nich!”

Informatie juryleden

Harry Morshuis is geboren in Albergen en Neerlandicus. Hij woont al decennialang in Oldenzaal en stond jarenlang voor de klas bij het Twents Carmelcollege. Harry was medeopsteller van het boek Twentse spelling en grammatica en geldt als een deskundige op het gebied van de Twentse grammatica. Hij schrijft in de streektaal en was eerder jurylid bij de Overijsselse verhalenwedstrijd in 2009 en zat in de jury van het beste boek van Twente en het boek ledere dag een gedicht.

Gerard Lage Venterink is geboren in Oldenzaal, om precies te zijn in Zuid-Berghuizen. Dat luistert qua taal zeer nauw in de boeskoolstad. Gerard is historicus en journalist en redacteur bij de Twentse Courant Tubantia. Daar verzorgt hij de wekelijkse pagina's Stad en Land . Die publicaties behandelen onderwerpen en verhalen waar de taal, cultuur en geschiedenis van de regio centraal staan. Gerard is een kenner en liefhebber van poëzie en muziek. Hij zat in het verleden onder andere in de jury van het beste boek van Overijssel.